

IMPLICĂRI ALE ASOCIAȚIEI GENERALE A INGINERILOR DIN ROMÂNIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEHNIC ȘI INGINERIE

Dumitru ȘCHEIANU

d_scheianu@yahoo.com

ABSTRACT. The Romanian Engineers General Association (A.G.I.R.) was founded in a tough period for the country and its people. War World I relieved Romania of a substantial part of the intellectual young elite and destroyed numerous industrial infrastructures. Only after three weeks from the subscription of the hurtful Bucharest peace treaty, the Romanian engineers gathered towards setting necessary forces for building up the future.

Datorită revenirii la țară a vechilor teritorii românești – o însemnată creștere teritorială și de populație primul război mondial a plasat România între statele mijlocii ale Europei. În plan economic însă, războiul a cauzat pierderi materiale și umane (numeroși români cu studii superioare și-au găsit sfârșitul pe câmpurile de luptă) care au condus la o situație dificilă. *„Împrejurările create țării în urma marelui război /.../ terminat prin condițiunile grele ce ne-au fost impuse prin pacea de la București¹, au făcut pe ingineri să aprecieze nevoia de*

¹ După pacea provizorie de la Buftea (martie 1918), guvernul Marghiloman încheie la 7 mai 1918 pacea de la București, prin care România pierde Dobrogea, o însemnată fișie din munții Carpați și este supusă înrobirii economice.

*a-și strânge rîndurile, solidarizîndu-se și pregătindu-se pentru marea operă de refacere economică a țării și de ridicare a neamului românesc*². Acum nouă decenii, la foarte scurt timp de la încheierea păcii de la București, inginerii români, în consfăturile generale din 27 mai și 17 iunie 1918 au „*pus bazele «Asociațiunei Generale a inginerilor din România» o societate cu caracter pur profesional*”³.

Între „*Scopurile A.G.I.R. sunt specificate:*

a) *Organizarea concursului, cunoștințelor și puterei de muncă a inginerilor;*

d) *Obținerea ca inginerii să aibă în întreaga activitate politică, socială și economică a țării, rolul și drepturile ce li se cuvin în raport cu gradul de cultură și importanța lor ca factor de producțiune și de progres;*

e) *Îngrădirea titlului de inginer la adevărații ingineri*⁴.

Pentru atingerea acestor deziderate, o atenție specială a fost acordată pregătirii în țară a inginerilor români. Avându-se în vedere resursele limitate, o soluție ar fi putut consta în „gruparea” instituțiilor de învățământ astfel încât dotările și corpul profesoral să poată fi utilizate cu maximum de eficiență. Se propunea înființarea:

„*În București: o universitate cu 2 sau 3 facultăți, o școală poli-tehnică cu 2–3 specialități, o școală superioară de agricultură, o școală militară etc.*

La Cluj: o universitate cu alte 2 facultăți, o politehnică cu alte 2 ramuri, o școală superioară veterinară, o academie de comerț, o școală militară etc.

La Chișinău: o universitate cu una sau două facultăți, o școală superioară de agricultură etc.”⁵

De remarcat demnitatea, conferită de competență, a celor care gestionau în acele vremuri învățământul superior tehnic. Nu

² A.G.I.R. – Constantin D. Bușilă. *Buletinul A.G.I.R.* anul I, nr. 1–2 ianuarie-februarie 1919.

³ *Ibidem.*

⁴ *Ibidem.*

⁵ Asupra învățământului superior tehnic – Ing. G. S. Săpunaru. *Buletinul A.G.I.R.* anul I, nr. 3–4, martie-aprilie, 1919.

era recunoscută orice diplomă emisă de o instituție de învățământ străină. În *Buletinul A.G.I.R* se regăsește un „*TABLOU de școlile tehnice superioare recunoscute de A.G.I.R (recunoscute echivalente cu Școala Națională de Poduri și Șosele)*”⁶. Cele mai multe școli recunoscute sunt din Germania, zece, urmând Belgia și Italia cu câte patru, Franța și Austria cu câte trei, Anglia cu două și Rusia și Elveția cu câte una. Diplomele emise de aceste școli au dat dreptul de admitere în corpul de ingineri ai statului. În afara de aceasta, absolvenților altor nouă școli din străinătate li s-a conferit posibilitatea de a fi admiși în asociație.

Calitatea spre care tindea învățământul tehnic românesc este marcată și de un anunț inserat în *Buletinul A.G.I.R*. – „*D-l Ing. I. Andriescu-Cale, din Direcțiunea de Studii și Construcții, înștiințează pe colegi că prepară un manual pentru «Calculul elementelor și Trasarea curbelor circulare pe teren» /.../ Cu acest prilej atrage atențiunea colegilor asupra numeroaselor erori de calcul ce conține «Tracé de courbes de chauvac de la Place.»*”⁷.

Consecvență prevederilor statutare, A.G.I.R. militează pentru asigurarea unui înalt nivel de respect pentru absolvenții școlilor tehnice superioare, respect bazat pe competență. Într-un „*Anteproiect de lege pentru Îngrădirea Titlului de Inginer*” se stipula:

Art. 1. – Au dreptul să poarte titlul de inginer acei cari au absolvit școala națională de poduri și șosele /.../ sau alte școli superioare cu caracter tehnic și cu nivel de cultură universitară echivalent /.../

Art. 2. – Pe lângă Direcțiunea Școalei /.../ va funcționa o comisiune specială /.../ care va avea următoarele atribuțiuni:

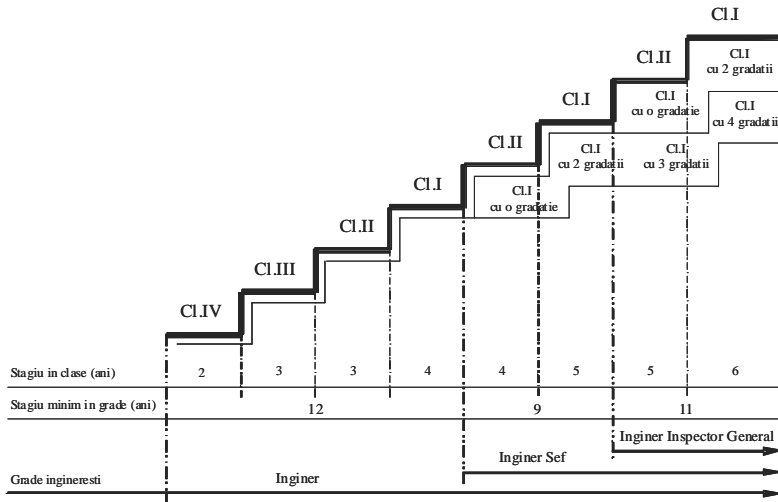
a) Să examineze titlurile inginerilor de toate categoriile absolvenți atât ai școlilor din țară cât și a celor din străinătate și să recunoască dreptul de a purta titlul de inginer numai acelor cari îndeplinesc condițiile;

⁶ *Buletinul A.G.I.R*, anul I, nr. 5–6–7. mai-iunie-iulie, 1919.

⁷ INFORMAȚII – *Buletinul A.G.I.R*. ANUL I. – No. 11–12. NOEMBRIE-DECEMBRIE 1919.

b) să îngrijească pentru a ține le curent anuarele /.../

Art. 4. – Acei cari se vor dovedi că-și însușesc acest **titlu prin fraudă** /.../ li se va aplica o **amandă** de 1000–5000 lei iar **în caz de recidivă** li se va aplica **închisoare** de la o lună la șase luni."

Dintre justificările în sprijinul măsurilor propuse pentru protejarea titlului de inginer în fața uzurpatorilor au fost reținute „concluziile înaintate de d-l Paul Ravineux din Paris, congresului inginerilor consultanți și al inginerilor experți ținut în iulie 1913, la Gaud, în Belgia, în care se arată că /.../ titlul de inginer, neprotejat, este unul din acelea care se ia foarte ușor de persoane ce fără a poseda cunoștințele necesare se împodobesc cu acest titlu /.../”⁸

A.G.I.R. se implică și în problemele de organizare și funcționare a instituțiilor tehnice ale statului promovând „Anteproiectul de lege pentru organizarea corpului Techic General Român Acesta /.../ coprinde principii noi deosebite de acele ale actualei legi a Corpului tehnic. Anteproiectul coprinde:

⁸ Inginer-șef I. Mihalache, „Îngrădirea titlului de inginer”, în *Buletinul A.G.I.R.* anul II, nr. 7–9, iulie-septembrie, 1920.

- 1) *Unirea tuturor forțelor ingineresti ale țării într'un mănunchiu numit Corpul tehnic General Român,*
- 2) *Apărarea titlului de inginer,*
- 3) *principiul minimumului pe salariu.*⁹

Organizarea corpului inginerilor¹⁰

În figura de mai sus este prezentată o structură organizatorică pentru „*Direcțiunea Edilității Publice*” susținută de A.G.I.R. în „*Considerațiuni și propuneri asupra criteriului de înaintare în corpul Inginerilor din Serviciul Public*”¹¹, inginerul șef Petre Budu dezvoltă o serie de idei menite să asigure corectitudinea în evoluția profesională a inginerilor.

Măsurile propuse au la bază unele stări de lucruri negative. Sunt semnalate numeroase plecări din sistem, nefiind asigurate condiții economice și sociale corespunzătoare.¹²

Deși dezbaterile au fost orientate, în principal, pe situația – generată de responsabilități – a inginerilor statului, nu au fost omise nici cele asupra condiției inginerilor din sectorul privat, așa cum o dovedește A. I. Pinchis în „*PROTECȚIUNEA TITLULUI DE INGINER*”.¹³

Așa cum se constată, în perioada grea imediat următoare războiului, inginerii reuniți în Asociația Generală a Inginerilor din România au desfășurat ample acțiuni menite să promoveze progresul tehnic și bunăstarea națiunii. Cincinat I. Sfințescu, în „*Statul, inginerii și legea Corpului Tehnic*” adună o bogată bibliografie refe-

⁹ „*Adunarea Generală dela 14/IX/1919 a Asociației Generale a Inginerilor din România*”, în *Buletinul A.G.I.R.* anul I, nr. 8–10 august, septembrie, octombrie, 1919.

¹⁰ *Proect de lege pentru înființarea „Direcțiunei Edilității Publice”,* în *Buletinul A.G.I.R.*, anul II, nr. 10–12, octombrie-decembrie, 1920.

¹¹ *Buletinul A.G.I.R.*, anul II, nr. 10–12, octombrie-decembrie, 1920.

¹² *Asupra retribuției inginerilor din Serviciile Publice, cu privire în special asupra celor din Serviciile de Studii, Inginer Ioan St. Tomescu,* în *Buletinul A.G.I.R.*, anul II, nr. 1–3, ianuarie-martie 1920.

¹³ *Buletinul A.G.I.R.*, anul II, nr. 10–12, octombrie-decembrie, 1920.

ritoare la: „A. *Asupra lezei Corpului Technic* B. *Asupra titlului de inginer* C. *Inginerii și activitățile de legătură*”.¹⁴

Membrii de astăzi ai Asociației Generale a Inginerilor din România au un frumos exemplu de urmat, iar membrii Comitetului Român pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii plăcuta îndatorire să țină vie aceste amintiri.

¹⁴ *Ibidem.*